Вовк Людмила Анатоліївна,
аспірантка кафедри професійної освіти
та технологій сільськогосподарського виробництва
Глухівського НПУ ім. О. Довженка

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЗВО

Сучасні реалії диктують потребу оновлення підготовки майбутніх педагогів професійного навчання. Це пов'язано з тим, що окрім ґрунтовних знань, від них очікують вміння постійно навчатися та креативно саморозвиватися. Відтак виникає потреба у нових формах, методах та технологіях навчання, які допоможуть майбутнім фахівцям набути компетенцій, необхідних для розвитку та реалізації власного творчого потенціалу протягом навчання та професійної діяльності. Важливу роль у цьому цілісному процесі відіграють технології, які сприяють формуванню та розширенню творчих можливостей здобувачів освіти.

Слово «технологія» походить від грецьких слів techne (мистецтво) та logos (майстерність). Технології навчання існують з давніх часів. Я.-А. Коменський одним із перших запропонував інтерактивні та проблемні методи навчання. У 1930-х роках розпочалася технізація освіти з використанням технічних засобів. У другій половині ХХ століття з'явилося розуміння, що технології впливають на зміст і методи навчання, що стало поштовхом до зміни поняття «технологія в освіті» на «технологія освіти» Так, Б. Скіннер та Б. Блум вважали, що традиційне навчання не є ефективним. Освітній процес, на їх погляд, має бути цілеспрямованим з конкретними вимірюваними завданнями.

Кінець ХХ століття став революційним для освіти завдяки широкому впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). ІКТ зробили можливим дистанційне навчання, яке наразі є однією з найпоширеніших форм освіти у світі [4].

Освітні технології охоплюють різноманітні підходи, такі як дидактичні, виховні, цифрові та інші. У сучасних умовах оновлення освіти важливо систематично підвищувати професійну компетентність педагогів та використовувати сучасні технології для розвитку творчого потенціалу студентів. У закладах вищої освіти (ЗВО) акцент робиться на використанні різних освітніх технологій для розвитку креативності та неординарного мислення майбутніх педагогів. Так, дидактична технологія не лише включає методи навчання, але і систематично організовує всі етапи освітнього процесу, що сприяє ефективному творчому розвитку майбутніх фахівців. Різні технології, такі як інтерактивні, ігрові, проєктні та інші, широко застосовуються для стимулювання творчості та критичного мислення здобувачів освіти.

У сучасному освітньому процесі дедалі більше уваги приділяється інтерактивним технологіям, які мають багато переваг перед традиційним навчанням, оскільки роблять здобувачів активними учасниками освітнього процесу, залучаючи до індивідуальної, парної та групової роботи з креативними завданнями [3].

Ігрові технології є однією з найдавніших і найефективніших методик навчання. Вони включають в себе широкий спектр методів і прийомів, що базуються на використанні різноманітних педагогічних ігор. Гра, яка може тривати від кількох хвилин до години і більше, активно використовується як в аудиторії, так і за її межами. Вибір конкретної гри залежить від поставлених навчальних цілей і завдань. У ЗВО гра відіграє важливу роль у підготовці майбутніх педагогів, ставлячи за мету досягнення освітніх цілей, зокрема розвитку творчого потенціалу студентів [2].

Все популярнішою серед дидактичних технологій стає проєктна технологія, оскільки відповідає сучасним вимогам освіти. Перевагами проєктної технології перед традиційним навчанням є покращення засвоєння знань, формування навичок командної роботи та комунікації, розвиток творчих здібностей та критичного мислення.

Технологія проблемного навчання передбачає створення проблемних ситуацій, які спонукають здобувачів до самостійного пошуку знань та вирішення навчальних завдань. Однак, застосування даної технології вимагає від педагога бути творчим, створювати умови для самовираження студентів, допомагати їм знаходити нові ідеї та рішення, розвивати їхнє критичне мислення, вірити у їхні можливості. За правильної організації проблемне навчання – це ефективна дидактична технологія, яка сприяє розвитку творчості, самостійності та самовираження майбутніх педагогів.

Невід’ємною складовою сучасної освіти є виховні технології, метою яких є формування і розвиток особистості студента з чіткими цінностями та сильними соціальними навичками. Ці технології використовуються в різних формах, зокрема культурно-масових заходах, учнівському самоврядуванні тощо. Найефективнішими для розвитку творчості майбутніх педагогів є особистісно зорієнтоване виховання, колективне творче виховання, створення ситуацій успіху, формування учнівського колективу, шоу-технології та ін. Дані технології поєднуються з дидактичними методами, щоб максимально розкрити творчий потенціал майбутніх фахівців [1].

Цифрові технології набули значної ваги в освіті, що відображається на різних аспектах життя, включаючи професійну сферу. Швидкий розвиток цифрових технологій впливає на освітній процес. Застосування комп’ютерних програм у навчанні стає все популярнішим, що робить його більш ефективним та захопливим. Використання цифрових технологій сприяє формуванню навичок у сфері цифрової культури та стимулює творчий підхід до вирішення завдань.

Таким чином, варто підкреслити, що використання освітніх технологій в професійній підготовці майбутніх педагогів є важливим елементом, спрямованим на розвиток їх творчого потенціалу. Дані технології

забезпечують студентам можливість активної участі в освітньому процесі, сприяють розвитку їх творчості, критичного та інноваційного мислення. Крім того, вони допомагають майбутнім педагогам набувати практичних навичок, які будуть важливими для їх подальшої професійної діяльності. Отже, впровадження освітніх технологій у процес підготовки педагогів професійного навчання є ключовим чинником у формуванні компетентних та креативних фахівців у галузі освіти.

Список використаної літератури

1. Вовк Б.І., Матвієнко Д.Є. Інноваційні педагогічні технології як засіб удосконалення професійної діяльності педагогів. *Молодий вчений.* № 10 (86). 2020. С. 376–381.
2. Ковальчук В.І. Методичні рекомендації щодо застосування ігрових технологій в процесі викладання дисциплін соціально-гуманітарного циклу. К., 2017. 56 с.
3. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К., 2007. 144 с.
4. Янкович О., Беднарек Ю., Анджеєвська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів : навчально-методичний посібник. Тернопіль, 2015. 212 с.